

ਕਲਾਸ ਪੰਜਵੀ

ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ

1. ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਛਾਂ ਨੇ ਕੀਤੀ।
(ੳ) ਮੋਰ
(ਅ) ਸੱਪ
(ੲ) ਹਾਥੀ
2. ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਚਪਨ ਦੇ ਦੋਸਤਜੀ ਸਨ ਜੋ ਲਗਭਗਵਰ੍ਹੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਸਨ।
(ੳ) ਭਾਈ ਲਾਲੋ, 5 ਸਾਲ
(ਅ) ਭਾਈ ਬਾਲਾ, 1 ਸਾਲ
(ੲ) ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ, 10
3. ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਤਾਂ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀਵਜਾਇਆ ਕਰਦੇ ਸਨ।
(ੳ) ਤਾਊਸ
(ਅ) ਰਬਾਬ
(ੲ) ਸਰੰਦਾ
4. ‘ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ’ ਨੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਕੇ..... ਪਾਸੋਂ ਰਬਾਬ ਮੰਗਵਾਈ।
(ੳ) ਭਾਈ ਕਾਲੂ
(ਅ) ਭਾਈ ਫਿਰੰਦਾ ਜੀ
(ੲ) ਭਾਈ ਤਿਆਗ ਮੱਲ
5. ਭੈਣ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਜੀ ਦੇ ਪਤੀ..... ਸਨ ਜੋ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਵਿਖੇ ਪਾਸ ਨੌਕਰੀ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ।
(ੳ) ਨੱਥੂ ਰਾਮ, ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਂ
(ਅ) ਰਾਮ ਲਾਲ, ਕੌੜਾ ਖਾਂ
(ੲ) ਭਾਈਆ ਜੈ ਰਾਮ ਜੀ, ਦੌਲਤ ਖਾਂ

ਉੱਤਰ 1.(ਅ) 2.(ੲ) 3.(ਅ) 4.(ਅ) 5.(ੲ)

ਠੀਕ ਗਲਤ

1. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੰਜ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਛਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ()
2. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜ ਕਕਾਰ (ਕੇਸ, ਕੰਘਾ, ਕੜ੍ਹਾ, ਕਛਹਿਰਾ ਤੇ ਕਿਰਪਾਨ) ਧਾਰਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ()
3. ਹਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਬੱਜਰ ਕੁਰਹਿਤਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ()
4. ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਈਰਖਾਲੂ ਬਿਰਤੀ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਸ਼ੋਭਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ()
5. ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹਰ ਸਿੱਖ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ()
6. ਗੁਰਸਿੱਖ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਚੁਸਤੀ-ਚਲਾਕੀ ਕਰਨਾ ਤੇ ਠੱਗੀ ਮਾਰਨਾ ਸ਼ੋਭਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ()
7. ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ()

ਉੱਤਰ 1.(√) 2.(√) 3.(√) 4.(x) 5.(√) 6.(x) 7.(√)

ਕਠਿਨ ਸ਼ਬਦ

1. ਕਸੁੰਭ :- ਕੱਚੇ ਰੰਗ ਵਾਲਾ ਫੁੱਲ।
2. ਅਖੰਡ :- ਜਿਸਦੇ ਟੁਕੜੇ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਇਕਾਗਰ ਮਨ।
3. ਰਜੋਗੁਣ :- ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹਕੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸੁਭਾਅ।
4. ਤਮੋਗੁਣ :- ਸਰੀਰ ਦੇ ਭੋਗਾਂ ਦੀ ਰੂਚੀ।
5. ਸਤੋਗੁਣ :- ਸੋਹਣੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ (ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦੀ ਵੀ ਇੱਛਾ)।
6. ਕਾਇਆ :- ਸਰੀਰ।
7. ਕੰਤ :- ਪਤੀ।
8. ਅਧਿਆਤਮੀ :- ਪਰਮੇਸਰ ਦਾ ਖੋਜੀ।
9. ਬ੍ਰਹਮ :- ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਅੰਸ਼।
10. ਭਵਜਲ :- ਸੰਸਾਰਿਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ।
11. ਆਥਵੈ :- ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ।
12. ਥੋਕ :- ਵੱਡਾ ਖਜਾਨਾ।
13. ਦਾਰਾ :- ਇਸਤਰੀ।
14. ਮੁਕਲਾਵਨਹਾਰ :- ਕਾਰਜ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ (ਆਉਣ-ਜਾਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ)।
15. ਪੈਗੰਬਰ :- ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ।
16. ਬਸੀਠ :- ਵਿਚੋਲਾ।
17. ਦੋਹਾਗਣੀ :- ਪਤੀ ਤੋਂ ਵਿਛੜੀ ਹੋਈ।
18. ਆਵਟਣ :- ਤਪਸ ਸਹਿਣੀ (ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਕਿਰਿਆ)।
19. ਚਕਵੀ :- ਇਕ ਮਾਦਾ ਪੰਛੀ ਜੋ ਚੰਦਰਮਾ ਵੱਲ ਟਿਕਟਿਕੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।
20. ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ :- ਸਿਮਰਨ ਅਭਿਆਸ, ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਮਨ ਜੋੜਨਾ।
21. ਵਿਗੁਚਣਾ :- ਖਵਾਰ ਹੋਣਾ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਅਠਾਰਵੀਂ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਅਸੰਖ ਪਾਪੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਜਾਹਿ ॥	੧. ਅਣਗਿਣਤ ਪਾਪੀ ਹਨ, ਜੋ ਪਾਪ ਕਰਦੇ ਹੀ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।
੨. ਅਸੰਖ ਕੂੜਿਆਰ ਕੂੜੇ ਫਿਰਾਹਿ ॥	੨. ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਹਨ, ਜੋ ਝੂਠੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਝੂਠ ਫਰੇਬ ਵਿਚ ਹੀ ਫਿਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
੩. ਅਸੰਖ ਮਲੇਛ ਮਲੁ ਭਖਿ ਖਾਹਿ ॥	੩. ਅਣਗਿਣਤ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਮੈਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਾਇਆ ਹੱਕ ਮੈਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਂਦੇ ਹਨ।
੪. ਅਸੰਖ ਨਿੰਦਕ ਸਿਰਿ ਕਰਹਿ ਭਾਰੁ ॥	੪. ਅਣਗਿਣਤ ਹੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਿ ਕਰਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਪੰਡਾਂ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਅਠਾਰਵੀਂ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰੁ ॥	੧. ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।
੨. ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥	੨. ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਸਦਕੇ ਹੋ ਜਾਵਾਂ।
੩. ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥	੩. ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।
੪. ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੮॥	੪. ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਆਕਾਰ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈਂ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਉਨੀਵੀਂ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਅਸੰਖ ਨਾਵ ਅਸੰਖ ਥਾਵ ॥	੧. ਅਣਗਿਣਤ ਬਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਂਵਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਹੀ ਟਿਕਾਣੇ ਹਨ।
੨. ਅਗੰਮ ਅਗੰਮ ਅਸੰਖ ਲੋਅ ॥	੨. ਐਸੇ ਵੀ ਤੇਰੇ ਰਚੇ ਹੋਏ ਬ੍ਰਹਮੰਡ ਅਤੇ ਲੋਕ ਹਨ, ਜੋ ਗਿਣਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।
੩. ਅਸੰਖ ਕਹਹਿ ਸਿਰਿ ਭਾਰੁ ਹੋਇ ॥	੩. ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਇਕੱਲੀ ਗਿਣਤੀ-ਮਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪਇਆਂ ਸਿਰ ਭਾਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
੪. ਅਖਰੀ ਨਾਮੁ ਅਖਰੀ ਸਾਲਾਹ ॥	੪. ਉਹ ਅੱਖਰ ਕੈਸੇ ਮਹਾਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਜਪਿਆ ਅਤੇ ਸਿਫਤ ਸਾਲਾਹ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
੫. ਅਖਰੀ ਗਿਆਨੁ ਗੀਤ ਗੁਣ ਗਾਹ ॥	੫. ਉਹ ਅੱਖਰ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮੇਸ਼ਰ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਗੀਤ ਤੇ ਗੁਣ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਉਨੀਵੀਂ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਅਖਰੀ ਲਿਖਣੁ ਬੋਲਣੁ ਬਾਣਿ ॥	੧. ਅੱਖਰ ਮਹਾਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੇਖਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦਤ ਬਣਦੀ ਹੈ।
੨. ਅਖਰਾ ਸਿਰਿ ਸੰਜੋਗੁ ਵਖਾਣਿ ॥	੨. ਸਤਿਕਾਰਤ ਅੱਖਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਬਣਦੀ ਹੈ।
੩. ਜਿਨਿ ਏਹਿ ਲਿਖੇ ਤਿਸੁ ਸਿਰਿ ਨਾਹਿ॥	੩. ਜਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਇਹ ਅੱਖਰ ਬਖਸ਼ੇ ਹਨ, ਇਹ ਉਸ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।
੪. ਜਿਵ ਫੁਰਮਾਏ ਤਿਵ ਤਿਵ ਪਾਹਿ ॥	੪. ਜਿਵੇਂ ਦੇ ਲੇਖ ਪਰਮਾਤਮਾ ਵਲੋਂ ਫੁਰਮਾਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਭ ਕੁਝ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
੫ ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ ਤੇਤਾ ਨਾਉ ॥	੫. ਜਿੰਨੀ ਸ਼੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰਚੀ ਹੈ, ਇਹ ਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਰਚੀ ਹੈ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਉਨੀਵੀਂ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ ॥	੧. ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਥਾਂ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ।
੨. ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥	੨. ਮੇਰੀ ਕੀ ਹਸਤੀ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੀ ਲੀਲਾ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰ ਸਕਾਂ।
੩. ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥	੩. ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਸਦਕੇ ਹੋ ਜਾਵਾਂ।
੪. ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥	੪. ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ, ਮੈਂ ਉਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਹੀ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ।
੫. ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥੧੯॥	੫. ਤੂੰ ਸਦਾ ਹੀ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਆਕਾਰ ਰਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੈਂ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਵੀਹਵੀਂ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਭਰੀਐ ਹਥੁ ਪੈਰੁ ਤਨੁ ਦੇਹ ॥	੧. ਰਸਤਿਆਂ 'ਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ ਹੱਥ ਪੈਰ ਤੇ ਸਰੀਰ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
੨. ਪਾਣੀ ਧੋਤੈ ਉਤਰਸੁ ਖੇਹ ॥	੨. ਉਹ ਮਿੱਟੀ, ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਣ ਕਰਕੇ ਉੱਤਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
੩. ਮੂਤ ਪਲੀਤੀ ਕਪੜੁ ਹੋਇ ॥	੩. ਜਿਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਮੂਤਰ ਆਦਿਕ ਨਾਲ ਅਪਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
੪. ਦੇ ਸਾਬੂਣੁ ਲਈਐ ਓਹੁ ਧੋਇ ॥	੪. ਉਹ ਸਾਬਣ ਨਾਲ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
੫. ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ ॥	੫. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਸਾਡੀ ਮੱਤ ਮਾੜੇ ਕੰਮਾਂ ਨਾਲ ਲਿੱਬੜ ਗਈ ਹੈ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਵੀਹਵੀਂ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਓਹੁ ਧੋਪੈ ਨਾਵੈ ਕੈ ਰੰਗਿ ॥	੧. ਤਾਂ ਉਹ ਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਮਾਇਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨਾਲ ਨਾਮ ਜਪਿਆਂ ਉਹ ਮੱਤ ਉਜਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
੨. ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ ਆਖਣੁ ਨਾਹਿ ॥	੨. ਪਾਪ ਤੇ ਪੁੰਨ ਕੇਵਲ ਕਹਿਣ ਮਾਤਰ ਗੱਲਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।
੩. ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਣਾ ਲਿਖਿ ਲੈ ਜਾਹੁ ॥	੩. ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਜਿਵੇਂ ਦੇ ਕਰਮ ਕਰਾਂਗੇ ਚੰਗੇ ਜਾਂ ਮਾੜੇ ਉਹ ਸਾਡਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
੪. ਆਪੇ ਬੀਜਿ ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹੁ ॥	੪. ਜੀਵਨ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਰਗਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਬੀਜੀਏ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਖਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
੫. ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ ॥੨੦॥	੫. ਨਾਨਕ ਗੁਰ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਨੇੜੇ ਆਈਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਾੜੇ ਕਰਮਾਂ ਕਰਕੇ ਦੂਰ ਜਾਈਦਾ ਹੈ। ਜਨਮ-ਮਰਨ ਦਾ ਗੇੜਾ ਚਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਇੱਕੀਵੀਂ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਤੀਰਥੁ ਤਪੁ ਦਇਆ ਦਤੁ ਦਾਨੁ ॥	੧. ਜੇ ਕੇਵਲ ਤੀਰਥਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਹਠੀ ਤਪੱਸਿਆ, ਵਪਾਰ ਵਾਲੀ ਦਇਆ ਅਤੇ ਵਿਖਾਵੇ ਦਾ ਦਾਨ ਹੈ।
੨. ਜੇ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤਿਲ ਕਾ ਮਾਨੁ ॥	੨. ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਨ ਨਾਲ ਛੋਕੇ ਸਨਮਾਨ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।
੩. ਸੁਣਿਆ ਮੰਨਿਆ ਮਨਿ ਕੀਤਾ ਭਾਉ ॥	੩. ਪਰ ਸੱਚਾ ਤੀਰਥ, ਗੁਰੂ ਕਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਿਆਂ, ਮੰਨ ਲਿਆਂ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਸਹਿਤ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਤਿਆਂ।
੪. ਅੰਤਰਗਤਿ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਨਾਉ ॥	੪. ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਤੀਰਥ ਤੇ ਮਲ-ਮਲ ਕੇ ਨਹਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
੫. ਸਭਿ ਗੁਣ ਤੇਰੇ ਮੈ ਨਾਹੀ ਕੋਇ ॥	੫. ਅਤੇ ਉਹ ਪੁਕਾਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਵਰਦਾਨ ਤੇਰੇ ਹੀ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਂਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਇੱਕੀਵੀਂ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ ॥	੧. ਤੇਰੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਭਗਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।
੨. ਸੁਅਸਤਿ ਆਥਿ ਬਾਣੀ ਬਰਮਾਉ ॥	੨. ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਲੋਂ ਮਿਲੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨ ਲੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਆਪ ਵਜਾਈ ਆਵਾਜ਼ ਗੂੰਜਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮ ਸਰੂਪ ਹੈ।
੩. ਸਤਿ ਸੁਹਾਣੁ ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ ॥	੩. ਉਸ ਵਕਤ ਭਗਤ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਖੇਡਾ ਤੇ ਸਦਾ ਹੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤੇ ਚਾਓ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
੪. ਕਵਣੁ ਸੁ ਵੇਲਾ ਵਖਤੁ ਕਵਣੁ ਕਵਣ ਬਿਤਿ ਕਵਣੁ ਵਾਰੁ ॥	੪. ਇਸ ਮਹਾਨ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਬੇਅੰਤ ਕੁਦਰਤਿ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕਿ ਉਹ ਕਹਿ ਉੱਠਦਾ ਹੈ, ਕਿਹੜਾ ਵੇਲਾ, ਵਕਤ, ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਵਾਰ ਸੀ।
੫. ਕਵਣਿ ਸਿ ਰੁਤੀ ਮਾਹੁ ਕਵਣੁ ਜਿਤੁ ਹੋਆ ਆਕਾਰੁ ॥	੫. ਜਦੋਂ ਸਾਰਾ ਆਕਾਰ ਰਚਿਆ ਉਸ ਵਕਤ ਕਿਹੜਾ ਮੌਸਮ, ਕਿਹੜਾ ਮਹੀਨਾ ਸੀ।

**ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਰਲ ਅਰਥ ਅਤੇ ਕੰਠ
ਪਉੜੀ ਇੱਕੀਵੀਂ**

ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ	ਅਰਥ
੧. ਵੇਲ ਨ ਪਾਈਆ ਪੰਡਤੀ ਜਿ ਹੋਵੈ ਲੇਖੁ ਪੁਰਾਣੁ ॥	੧. ਪੰਡਿਤਾਂ ਨੂੰ ਜੇ ਓਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਵੇਦਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਦੇਂਦੇ।
੨. ਵਖਤੁ ਨ ਪਾਇਓ ਕਾਦੀਆ ਜਿ ਲਿਖਨਿ ਲੇਖੁ ਕੁਰਾਣੁ ॥	੨. ਕਾਜ਼ੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਟਾਈਮ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਲੱਭਾ ਜੇ ਲੱਭਦੇ ਤਾਂ ਕੁਰਾਨ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਦੇਂਦੇ।
੩. ਬਿਤਿ ਵਾਰੁ ਨਾ ਜੋਗੀ ਜਾਣੈ ਰੁਤਿ ਮਾਹੁ ਨਾ ਕੋਈ ॥	੩. ਜੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਬਣੀ (ਕਿ) ਕਿਹੜੀ ਤਰੀਕ, ਰੁੱਤ ਅਤੇ ਮਹੀਨਾ ਸੀ।
੪. ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ ॥	੪. ਕਰਤੇ ਨੇ ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਬਣਾਈ, ਉਸ ਵਕਤ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।